

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Dzieje kaszubszczyzny literackiej (Konwersatorium), PG_00146385						
Kierunek studiów	Etnofilologia kaszubska (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2024/2025				
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym - profil praktyczny				
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni				
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski elementy kaszubszczyzny w przykładach językowych, słownikach i tekstach kultury				
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	2.0				
Profil kształcenia	praktyczny	Forma zaliczenia	zaliczenie				
Jednostka prowadząca	Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Justyna Pomierska					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Justyna Pomierska					
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM		
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	18.0	50		
Cel przedmiotu	Opis analityczny historii kaszubszczyzny literackiej od czasów najdawniejszych do dziś. Leksykografowie i ich dzieła. Analiza procesów zachodzących w kaszubszczyźnie literackiej na przykładach kaszubskich słowników, kaszubskiego piśmiennictwa i innych tekstów kultury.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ETNOFL3_W03] ma zaawansowaną wiedzę o historii kaszubszczyzny literackiej na tle innych języków słowiańskich zorientowaną na praktyczne wykorzystanie w wybranej sferze edukacyjnej, kulturalnej lub promocyjno-reklamowej	ma uporządkowaną podstawową wiedzę o historii kaszubszczyzny literackiej, z wykorzystaniem literatury przedmiotu przedstawia granice kaszubszczyzny, rodowód nazwy "Kaszuby", wymienia badaczy kaszubszczyzny, przyporządkowuje im ich zasługi i dzieła, zna daty wydania kolejnych historycznych słowników kaszubszczyzny, zna podstawową terminologię filologiczną, szczególnie dotyczącą leksykografii	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[ETNOFL3_U06] posiada umiejętność merytorycznego argumentowania (w mowie i w piśmie) z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowaniem własnych wniosków	ma podstawowe umiejętności badawcze niezbędne do ukierunkowanej analizy zjawisk językowych, szczególnie dotyczących historii kaszubszczyzny literackiej, umie formułować własne wnioski i argumentować je, powołując się na literaturę	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ETNOFL3_W04] ma podstawową wiedzę ogólną na temat dialektów i gwar polskich i kaszubskich zorientowaną na praktyczne wykorzystanie w wybranej sferze edukacyjnej, kulturalnej lub promocyjno-reklamowej	ma elementarną wiedzę na temat zróżnicowania dialektalnego kaszubszczyzny w XIX w. i dziś	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[ETNOFL3_K08] widzi potrzebę dbania o dziedzictwo narodowe, poprawność i czystość języka dla zachowania tożsamości jednostkowej i zbiorowej, ma świadomość kompleksowej natury języka oraz złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	widzi potrzebę dbania o dziedzictwo narodowe i język regionalny dla zachowania tożsamości jednostkowej i zbiorowej; ma świadomość kompleksowej natury języka oraz złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ETNOFL3_U09] posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych (w języku polskim i kaszubskim), dotyczących zagadnień szczegółowych językowych, literackich i zawodowych z wykorzystaniem podstawowych badań teoretycznych, źródeł, nowoczesnych technologii	potrafi omówić problem z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznych oraz źródeł	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[ETNOFL3_U18] potrafi pracować i współdziałać w grupie, przyjmując w niej różne role	potrafi pracować i współdziałać w grupie, przyjmując w niej różne role	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ETNOFL3_W09] ma zaawansowaną wiedzę o historii Kaszubów na tle historii Polski zorientowaną na praktyczne wykorzystanie w wybranej sferze edukacyjnej, kulturalnej lub promocyjno-reklamowej	ma podstawową wiedzę o historii Kaszubów na tle historii Polski	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport

<p>Treści przedmiotu</p>	<p>Najstarsze zabytki języka kaszubskiego. Nazwa "Kaszuby". Badacze kaszubszczyzny i ich dokonania w XIX w i XX w.</p> <p>K.C. Mrongowiusz prekursor badań kaszubszczyzny.</p> <p>F.S. Ceynowa jako prekursor piśmiennictwa kaszubskiego (na tle zmian w poł. XIX w.).</p> <p>A. Hilferding jego pobyt na Kaszubach i dzieło. Granice kaszubszczyzny. Mapy i atlasy językowe.</p> <p>S. Ramułt i sprawa kaszubska a rozwój kaszubologii. Status języka kaszubskiego.</p> <p>F. Lorentz i jego udział w rozwoju kaszubszczyzny literackiej. Gramatyki języka kaszubskiego.</p> <p>Charakterystyka rozwoju kaszubszczyzny literackiej (etapy, piszący po kaszubsku i ich dokonania).</p> <p>B. Sychta jako leksykograf i paremiograf na tle poprzedników.</p> <p>A. Labuda, J. Trepczyk, E. Gołąbek i ich słowniki polsko-kaszubskie. Inne słowniki kaszubszczyzny (Słownik etymologiczny kaszubszczyzny. W. Boryś i H. Popowska-Taborska). Rola translatoryki i mediów w rozwoju kaszubszczyzny literackiej dziś.</p>														
<p>Wymagania wstępne i dodatkowe</p>	<p>Usystematyzowana wiedza i umiejętności opisu zjawisk językowych na poziomie maturalnym.</p>														
<p>Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="454 934 794 965">Sposób oceniania (składowe)</th> <th data-bbox="799 934 1139 965">Próg zaliczeniowy</th> <th data-bbox="1144 934 1482 965">Składowa oceny końcowej</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="454 972 794 1144">kolokwium pisemne lub kolokwium ustne z zagadnień przedstawionych na wykładzie i znajdujących się w lekturze do samodzielnego studiowania i umiejętności kształconych i utrwalanych na zajęciach</td> <td data-bbox="799 972 1139 1144">51.0%</td> <td data-bbox="1144 972 1482 1144">40.0%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="454 1151 794 1249">oceny cząstkowe otrzymywane w trakcie trwania semestru (prace ustne i pisemne wskazane przez prowadzącego)</td> <td data-bbox="799 1151 1139 1249">51.0%</td> <td data-bbox="1144 1151 1482 1249">40.0%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="454 1256 794 1276">aktywny udział w zajęciach</td> <td data-bbox="799 1256 1139 1276">80.0%</td> <td data-bbox="1144 1256 1482 1276">20.0%</td> </tr> </tbody> </table>			Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	kolokwium pisemne lub kolokwium ustne z zagadnień przedstawionych na wykładzie i znajdujących się w lekturze do samodzielnego studiowania i umiejętności kształconych i utrwalanych na zajęciach	51.0%	40.0%	oceny cząstkowe otrzymywane w trakcie trwania semestru (prace ustne i pisemne wskazane przez prowadzącego)	51.0%	40.0%	aktywny udział w zajęciach	80.0%	20.0%
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej													
kolokwium pisemne lub kolokwium ustne z zagadnień przedstawionych na wykładzie i znajdujących się w lekturze do samodzielnego studiowania i umiejętności kształconych i utrwalanych na zajęciach	51.0%	40.0%													
oceny cząstkowe otrzymywane w trakcie trwania semestru (prace ustne i pisemne wskazane przez prowadzącego)	51.0%	40.0%													
aktywny udział w zajęciach	80.0%	20.0%													

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Hilferding A., Resztki Słowian na południowym wybrzeżu Morza Bałtyckiego, tłum. N. Perczyńska, oprac. J. Treder, Gdańsk 1989 (wybrane rozdziały)</p> <p>Pomierska J., Stefan Ramułt i sprawa kaszubska a Akademia Umiejętności ich udział w rozwoju kaszubologii, w: Kaszubi i Pomorze a Kraków. O zainteresowaniach sprawami kaszubsko-pomorskimi w kręgu Polskiej Akademii Umiejętności, pod red. J. Borzyszkowskiego, Polska Akademia Umiejętności, Kraków 2016, s. 103-132.</p> <p>Popowska-Taborska H., Boryś W., Leksyka kaszubska na tle słowiańskim, Warszawa 1996 (wybrane fragmenty)</p> <p>Sychta B., Przezwiska u Kaszubów, Język Polski 36, 1956. (online czasopisma cyfrowe)</p> <p>Treder J., Mól K.C. Mrągówiusza w dziejach Kaszëbów i jich jãzëka, Acta Cassubiana 2015. (online czasopisma cyfrowe)</p> <p>Treder J., Spòdlowò wiedzò ò kaszëbiznie, wëd. 2. pòpr. i pòsz., redakcjò J. Pòmierskò, Gduńsk 2014 (obowiązkowo rozdziały I-VII, XI), uwaga: fakultatywnie Pomierska J., Paźdjerski D.-V., i Treder J., Jazék kaszëbsczi, Kaszëbskò-Pòmòrszczé Zrzeszenié : Instytut Kaszubski, Gduńsk 2015; dostępne http://skarbnicakaszubska.pl/podreczniki/</p> <p>Życie i dzieła Floriana Ceynowy (1817-1881), red. J. Borzyszkowski, Instytut Kaszubski 2012 (wybrany artykuł).</p> <p>Język kaszubski. Poradnik encyklopedyczny, red. J. Treder, wyd. 2., Gdańsk 2006. (wybrane hasła)</p> <p>Zieniukowa J., Kaszubszczyzna, [w:] Język polski, pod red. S. Gajdy, Opole 2001, s. 477-491.</p> <p>Nazwy i dialekty Pomorza dawniej i dziś, Pomorskie Studia Dialektologiczno-Onomastyczne, Nr 3 2000 (w całości dot. Lorentza; wybrany artykuł); Nr 6, Gdańsk 2006 (w całości dot. Ramułta, wybrany artykuł).</p> <p>Treder J., Kaszubszczyzna - od dialektu do języka, [w:] 70 lat współczesnej polszczyzny: zjawiska, procesy, tendencje: księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Janowi Mazurowi, red. A. Dunin-Dudkowska i A. Małyska, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej 2013, s. 421-438; uwaga: dostępne też: http://skarbnicakaszubska.pl/category/biblioteka-cyfrowa/artykuly-naukowe/o-jezyku-artykuly-naukowe/</p>
-----------------------	-------------------------	---

	<p>Uzupełniająca lista lektur</p>	<p>Breza E. (red.), Najnowsze dzieje języków słowiańskich: Kaszubszczyzna, Opole 2001. Popowska-Taborska H., 1980, Kaszubszczyzna. Zarys dziejów, Warszawa. Pomierska, Przysłowia w Słowniku F. Lorentza Acta Cassubiana, Tom XIV, Gdańsk 2012, s. 7-20 (dostęp online) Zasady pisowni kaszubskiej, wyd. 2, Gdańsk 1984. Lorentz F., Gramatyka pomorska, t. 1-3, Poznań 1927-1937 (Wrocław 1958-1962); biblioteka cyfrowa Treder J., Historia kaszubszczyzny literackiej. Studia, Wyd. UG, Gdańsk 2005 Treder J., Wyrazy kaszubskie w słowniku A. Brücknera, w: Poznańskie Spotkania Językoznawcze, t. III, pod red. Z. Krążyńskiej i Z. Zagórskiego, Poznań 1998, s. 91105. Życie i dzieła Florianą Ceynowy (1817-1881), red. J. Borzyszkowski, Instytut Kaszubski 2012.</p> <p>Wstępy i/lub posłowia w słownikach:</p> <p>E. Gółąk, Kaszëbsczi słowôrz normatiwny, Gdańsk 2005. S. Ramułt, Słownik języka pomorskiego czyli kaszubskiego, scalił i znormalizował J. Treder według wydań AU z roku 1893 i PAU z roku 1993, Gduńsk 2003, 2006. Trepczyk J., Słownik polsko-kaszubski, t. III, Gdańsk 1994. W. Boryś, H. Popowska-Taborska, SEK.</p>
	<p>Adresy eZasobów</p>	<p>Podstawowe http://skarbniakaszubska.pl/podreczniki/ - Pomierska J., Paździński D.-V., i Treder J., Jazëk kaszëbsczi, Kaszëbskò-Pòmòrszczé Zrzeszenie : Instytut Kaszubski, Gduńsk 2015; http://skarbniakaszubska.pl/category/biblioteka-cyfrowa/artykuly-naukowe/o-jezyku-artykuly-naukowe/ - Treder J., Kaszubszczyzna - od dialektu do języka, [w:] 70 lat współczesnej polszczyzny: zjawiska, procesy, tendencje: księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Janowi Mazurowi, red. A. Dunin-Dudkowska i A. Małycka, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej 2013, s. 421-438.</p> <p>Uzupełniające Adresy na platformie eNauczanie:</p>
<p>Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania</p>	<p>Podaj autora słownika wydanego w roku... Podaj nazwisko autora słownika o tytule... Wymień autorów słowników kaszubskich.../ gramatyk kaszubskich... Uporządkuj etapy rozwoju kaszubszczyzny literackiej i opisz jeden z nich.</p>	
<p>Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu</p>	<p>Nie dotyczy</p>	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.